

SFINTII APOSTOLI PETRU SI PAVEL

Sfântul Apostol Petru, care mai înainte de apostolie se numea Simon, era de neam iudeu, din hotarele Galileei cea din Palestina, dintr-o cetate mica si neslavita, care se numeste Betsaida. El era fiul lui Iona, din semintia lui Simeon si frate cu Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat. Luând pe fiica lui Aristobol, care era frate cu Sfântul Apostol Varnava, a nascut dintr-însa un fiu si o fiica. Petru era simplu la obicei si neînvatat, însa temator de Dumnezeu; caci pazea poruncile Lui fara de prihana în toate lucrurile sale. Cu mestesugul era pescar, caci, fiind sarac, trebuia sa-si cistige hrana casei sale din osteneala mâinilor, ca sa hraneasca pe femeie, pe copii, pe soacra si pe batrînul sau tata, Iona. Andrei, fratele lui, trecînd cu vederea desertaciunile si gîlcevile lumii acesteia, si-a ales viata fara însotire; si, ducîndu-se la Sfântul Ioan Botezatorul, care propovadua pocainta la Iordan, s-a facut ucenicul lui.

Andrei, auzind cuvintele învatatorului sau, care arata cu degetul pe Iisus, zicînd: *Iata Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridica pacatele lumii...* si celelalte marturii despre Domnul nostru Iisus Hristos, a lasat pe Ioan si s-a dus în urma Lui cu un alt ucenic al Botezatorului Ioan. El singur a întreat pe Hristos despre casa si despre vietuirea Lui, zicînd: *Învatatorule, unde locuiesti?* Domnul le-a raspuns: *Veniti si vedeti.* Ei s-au dus si au vazut unde locuia si au petrecut la Dînsul ziua aceea.

A doua zi, ducîndu-se Andrei la fratele sau, Simon Petru, i-a grait: *Am aflat pe Mesia, Care se tîlcuieste Hristos!* Apoi, l-a dus pe el la Iisus, Care, cautînd spre dînsul, i-a zis: *Tu esti Simon, fiul lui Iona; Tu te vei chema Chifa, care se tîlcuieste Petru.* Sfântul Petru îndata s-a ranit cu dragostea pentru Domnul, crezînd cu adevarat ca este Hristos, Cel trimis de Dumnezeu pentru mîntuirea lumii. Dar nu si-a lasat casa si mestesugul, purtînd înca grija de trebuintele casnicilor sai, la care lucru îl ajuta si Andrei din cînd în cînd, pentru tatal sau care îmbrînise. Aceasta au facut-o pîna ce amîndoi au fost chemati de Domnul la apostolie.

Dupa ce Ioan a fost pus în temnita de Irod Agripa, Iisus Hristos, umblînd pe lînga Marea Galileei, care se numeste si a Tiberiadei sau lacul Ghenizaretului, a vazut pe Petru si pe Andrei, fratele sau, aruncînd mrejele în apa, si le-a zis: *Veniti dupa Mine si va voi face pe voi vînatori de oameni.* Dar ce fel de vînatori a vrut Domnul sa-i faca pe ei? Aceasta a aratat-o la vînarea pestelui. Caci, intrînd în corabia lui Simon si poruncindu-i sa arunce mrejele spre pescuit, la acea porunca, Petru a zis: *Învatatorule, toata noaptea ne-am ostenit si nimic n-am prins; iar acum voi arunca mreaja dupa cuvîntul Ta.*

Facînd aceasta, a prins mult peste, încît se rupea si mreaja de multimea pestelui. Aceasta era mai înainte închipuire a pescuitului cel duhovnicesc si al apostoliei; caci cu mreaja cuvîntului Domnului avea sa vîneze multe popoare la mîntuire. Vazînd Simon Petru aceasta minune, a cazut la picioarele lui Iisus zicînd: *Iesi de la mine, Doamne, ca om pacatos sînt eu!* Aceasta a facut-o pentru ca îl cuprinsese spaima pe el si pe toti cei ce erau cu el, de vînarea pestilor ce îi prinsese. Iar împotriva cuvintelor lui Petru, care zicea: *Iesi de la mine, Doamne...*, Domnul îl chema în urma Sa, zicîndu-i: *"Vino dupa mine, ca de acum vei fi pescar de oameni spre viata, în chipul în care ai pescuit acesti pesti spre moarte".*

Din ceasul acela, Petru s-a facut urmatore lui Hristos, precum si Andrei, fratele lui si ceilalti ucenici chemati. Domnul îl iubea pe el pentru dragostea inimii sale. Si a cercetat Domnul casa lui cea saraca prin venirea Sa, iar pe soacra lui care patimea de boala frigurilor, a tamaduit-o prin atingerea mâinii. Noaptea, cînd Domnul a iesit singur la rugaciune în loc pustiu, Sfântul Petru, nesuferind acum sa fie fara Domnul nici un ceas, si-a lasat casa si pe toti ai sai si a alergat în urma Lui, cautînd cu osîrdie pe iubitul sau învatator. Si, aflîndu-L, i-a zis: *Toti te cauta pe Tine, Doamne!* De acum nu se mai departa de la El si petreceau împreuna, îndulcindu-se de vederea fetei Lui si de cuvintele cele dulci ca mierea; fiind singur vazator al minunilor Lui celor multe si mari, care aratac îl adevereau ca este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, în Care el a crezut cu neîndoire. Caci, precum a crezut cu inima spre dreptate, tot asa si cu gura a marturisit spre mîntuire.

Venind Domnul în partile Cezareei lui Filip, a întreat pe ucenicii sai: *Cine zic oamenii ca sînt?* Si i-au raspuns: *Unii, Ioan Botezatorul, altii Ilie, iar altii proorocul sau unul din prooroci.* Si iar a întreat: *Dar voi cine spuneti ca sînt?* Atunci Simon Petru a raspuns în numele celorlalti: *Tu esti Hristos, Fiul lui Dumnezeu Cel viu.* Si a laudat Domnul acea marturisire a lui zicînd: *Fericit esti, Simone, fiul lui Iona, ca trupul si sîngele nu ti-au aratat tie acestea, ci Tatal Meu Cel din ceruri!* Si într-aceea vreme i-a fagaduit Domnul lui, ca sa-i dea cheile Împaratiei cerului.

Petru, avînd dragoste fierbinte catre Domnul, dorea sa nu i se întimple nici un rau lui Hristos. Deci, aflînd mai înainte de patimile Domnului, Îl oprea din nestiinta, zicînd: *Doamne, fii Tie milostiv! Sa nu Ti se întimple Tie acestea!* Aceste cuvinte ale lui Petru au fost neplacute Domnului, deoarece pentru aceasta venise El, ca prin patimire sa rascumpere neamul omenesc din pierzare; însa din cuvintele acelea s-a aratat dragostea cea osîrdnica a lui Petru catre Domnul. Tot aici s-a aratat si nerautatea lui; ca, auzind acel cuvînt aspru de la Domnul: *Mergi înapoia Mea, satano!*, nu s-a mîniat, nici nu a plecat de la El, ci a primit cu dragoste acel cuvînt pedepsitor si-I urma Lui mai mult, cu toata osîrdia. Si, cînd multi dintre

ucenici nu reuseau sa înțeleaga cuvintele Domnului, ziceau: *Aspru este cuvântul acesta, deci, cine poate sa-l asculte pe el?*; apoi s-au îndepărtat de Domnul. Si a zis Domnul celor doisprezece: *"Oare si voi voiti sa va duceti?"* Atunci, Simon Petru, i-a raspuns: *Doamne, la cine ne vom duce? Caci Tu ai cuvintele vietii vesnice, iar noi am crezut si am cunoscut, ca Tu esti Hristos, Fiul lui Dumnezeu Cel viu.*

O osîrdie si o credinta ca aceasta avînd Sfîntul Petru catre Domnul, a îndraznit a cere de la Dînsul umblarea pe apa; caci, iesind Petru din corabie, umbla pe apa ca sa vina la Iisus. Dar, de vreme ce înainte de primirea Sfîntului Duh nu era desavîrsit în credinta, vazînd vîntul cel tare, s-a temut si, începînd a se afunda, a strigat: *Doamne, mîntuieste-ma pe mine.* Iisus, îndata întinzîndu-i mîna, l-a luat si i-a zis: *"Putin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?"* Si nu numai de încercarea apei l-a izbavit pe el, dar si de putina credinta, cînd i-a zis: *"Eu m-am rugat pentru tine, ca sa nu se împutineze credinta ta".* Astfel s-a învrednicit Sfîntul Petru si cu alti doi, cu Iacov si cu Ioan, a vedea pe Tabor, slava Schimbarii la Fata a Domnului, ce s-a descoperit lor. Ei au auzit acolo cu urechile lor glasul cel de la Dumnezeu Tatal, care a venit de sus spre Domnul, precum zice despre aceasta în epistola sa, zicînd: *Pentru ca nu basmelor celor cu mestesug umblind, v-am spus puterea si venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci fiind singuri vazatori ai marii Aceluia. Pentru ca, luînd de la Dumnezeu Tatal cinstea si slava glasului celui ce a venit în chipul acesta la El, de la slava cea cu mare cuviinta: Acesta este Fiul Meu Cel iubit, întru Care am binevoit. Acest glas noi l-am crezut pogorîndu-se din cer, fiind cu El în muntele cel sfînt.*

Cînd Domnul S-a apropiat spre patima Sa de bunavoie si spre moartea cea de pe cruce, atunci Petru si-a aratat rîvna lui catre Domnul, nu numai cu cuvîntul, zicînd: *Doamne, gata sînt a merge cu Tine si în temnita si la moarte,* dar si cu lucrul; caci, scotînd sabia si lovind pe Malh, sluga arhierelui, i-a taiat urechea. Dar, desi i s-a dat lui de la dumnezeiasca purtare de grija sa cada în cea de trei ori lepadare de Domnul, însa prin adevarata pocainta si prin amara tînguire s-a sculat si s-a îndreptat, învrednicindu-se mai înainte de toti, a vedea pe Hristos dupa Învierea Lui, precum zice despre aceasta Sfîntul Evanghelist Luca: *Adevarat este ca S-a sculat Domnul si S-a aratat lui Simon.* Sfîntul Pavel scrie tot asa, zicînd: *"S-a sculat a treia zi dupa Scripturi si S-a aratat lui Chifa, adica lui Petru, apoi celor unsprezece".* Vazînd Sfîntul Petru pe Domnul, s-a umplut de negrita bucurie. Si a primit de la El iertare de greselile sale. Atunci cea mai dinainte lepadare de trei ori, a rasplatit-o bine prin raspunsul cel de trei ori al dragostei sale catre Domnul, zicîndu-i: *Doamne, Tu toate le stii; Tu stii ca Te iubesc.* Si s-a pus de Domnul pastor al oilor celor cuvîntatoare si i-a dat în mîini cheile Împaratiei cerului.

Dupa înaltarea Domnului nostru Iisus Hristos, Sfîntul Petru, ca un mai mare între Apostoli, a fost întîiul învățator si propovăduitor al cuvîntului lui Dumnezeu. El într-un ceas a cîstigat Bisericii lui Dumnezeu ca la trei mii de suflete, prin cuvîntul lui Dumnezeu. Era înca si facator de minuni preaaalese, caci, intrînd în biserica cu Sfîntul Ioan la rugaciune, a vazut pe un oarecare olog din pîntecele maicii sale, stînd înaintea usilor bisericii, care se numea "Frumoasa"; si, apucîndu-l de mîna dreapta, l-a ridicat, zicîndu-i: *"În numele Domnului nostru Iisus Hristos Nazarineanul, scoala-te si umbla!"* Atunci îndata i s-au întarit talpile si gleznele acelui schiop si de bucurie striga si umbla. Apoi, a intrat cu ei în biserica si umbla sarind si laudînd pe Dumnezeu. Cu aceasta minune si înca cu propovăduirea cuvîntului, au crezut în Hristos, ca la cinci mii de barbati. Pe Anania ierusalimiteanul si pe femeia lui Safira, pentru furarea celor sfînte si pentru minciuna împotriva Duhului Sfînt, Sfîntul Petru i-a omorît cu cuvîntul. În Lida, pe un om, Enea, care de opt ani zacea pe pat, fiind slabanog, l-a facut sanatos, zicîndu-i: *"Te vindeca pe tine Iisus Hristos".*

În Iope, pe o fecioara, anume Tavita, care murise, a înviat-o. Dar nu numai mîinile si cuvîntul lui erau facatoare de minuni, ci si umbra lui singura era datatoare de tamaduii. Oriunde voia sa mearga el, acolo poporul își aducea pe neputinciosii lor, si-i puneau pe pat si asternuturi, ca venind Sfîntul Petru, macar cu umbra lui sa umbreasca pe fiecare dintre dînsii. Cînd împaratul Irod si-a pus mîinile sa faca rau Bisericii credinciosilor din Ierusalim, ucigînd cu sabia pe Iacov, fratele lui Ioan, si pe Sfîntul Petru l-a aruncat în temnita legat cu lanturi de fier; atunci îngerul Domnului l-a eliberat pe el si l-a scos din temnita.

Acest mare apostol a deschis neamurilor cel dintîi usa credintei, botezînd în Cezareea pe romanul Corneliu Sutasul, arătîndu-i-se mai întîi vedenia mesei lasata din cer, cu tîrîtoarele cele cu patru picioare si cu glasul care porunceau lui Petru sa le înjunghie si sa le manînce, zicîndu-i ca, *pe cele ce Dumnezeu le-a curatit, el sa nu le numeasca spurcate.* Acesta este semnul întoarcerii neamurilor catre Hristos. Pe Simon, vrajitorul din Samaria, care cu fatarnicie a primit Sfîntul Botez si cu argint voia sa cumpere darul Duhului Sfînt, l-a mustrat, zicîndu-i: *Argintul tau sa fie cu tine întru pierzare, ca inima ta nu este dreapta înaintea lui Dumnezeu, pentru ca te vad stînd în amaraciunea cea de fiere si în legatura nedreptatii.*

Aceste si multe alte fapte ale Sfîntului Petru, se afla scrise pe larg în Sfînta Evanghelie si în cartea "Faptele Sfîntilor Apostoli", care totdeauna se pot auzi citindu-se în biserica si pe care nu este nevoie a le aduna pe toate aici. Iar nevointele si ostenele lui, pe care le-a rabdat propovăduind pe Hristos, Sfîntul Simeon Metafrast le povesteste astfel.

Sfîntul Petru s-a dus din Ierusalim în Cezareea lui Stratonice si din acei presbiteri care urmau dupa dînsul punîndu-le episcop, s-a dus la Sidon, unde pe multi tamaduindu-i si punîndu-le episcop, a plecat în Virit,

(Beirut) si în Vivli. Punînd si acolo episcop, s-a dus în Tripoli, unde a fost gazduit de un oarecare barbat întelegator Marson, pe care l-a pus episcop al credinciosilor din Tripolia Fenicieii. De acolo s-a dus în Orthosie, apoi în insula ce se numea Antara. De acolo s-a dus în Valania în Pont si în Laodiceea, unde, tamaduind pe multi bolnavi, a gonit duhurile necurate din oameni si, întarind Biserica credinciosilor, le-a pus si lor episcop. Apoi, s-a dus în Antiohia, cetatea Siriei, unde se ascunsese Simon vrajitorul, ca sa nu-l prinda ostasii trimisi de Claudie, împaratul Romei. Apoi, Simon Magul, a fugit din fata lui Petru în cetatile Iudeei. Deci, Petru, apostolul Domnului, tamaduind pe multi în Antiohia si propovaduind pe Unul Dumnezeu în trei fete, a pus episcop în Siracuza din Sicilia pe Marchian si pe Pancratie la Tavromenia; apoi a venit în Tianinul Capadociei. De acolo s-a dus în Ancira Galatiei, unde a înviat pe un mort cu rugaciunile lui; si, învatînd pe multi si botezîndu-i, le-a facut biserici si, punîndu-le episcopi, s-a dus în Sinopi, cetatea Pontului. Dupa aceea s-a dus în Amasia care este în pamîntul Pontului. Apoi a mers în Gangra Paflagoniei, Claudinopoli Onoriadei, Nicomidia Bitiniei si de acolo în Niceea. De acolo, silindu-se sa mearga la Ierusalim pentru praznicul Pastilor, s-a întors si a venit în Pisinunt, Capadocia si Siria si iarasi a venit în Antiohia. Iar din Antiohia a venit în Ierusalim, unde petrecînd el, a venit la dînsul spre cercetare, Sfîntul Apostol Pavel, dupa al treilea an al întoarcerii sale catre Hristos, precum singur graieste în scrisoarea sa catre Galateni: *Dupa trei ani m-am dus în Ierusalim, ca sa vad pe Petru si am petrecut cu dînsul cincisprezece zile.*

În acest timp, dupa ce a asezat punerile legilor celor bisericesci, fericitul Pavel s-a pus pe lucrul la care era chemat; iar marele Petru s-a întors iarasi în Antiohia, unde, punînd episcop pe Evod, s-a dus în Sinaid, cetatea Frigiei. De acolo s-a dus în Nicomidia, unde a pus episcop pe Prohor, care, dupa primirea episcopiei, urma pe Sfîntul Ioan, Cuvîntatorul de Dumnezeu. Din Nicomidia, Sfîntul Petru a mers în Ilion, cetatea Elespontului, unde, punînd episcop pe Corneliu Sutasul, s-a întors la Ierusalim, unde i s-a aratat Domnul în vedenie, zicîndu-i: "Scoala, Petre, si mergi la Apus, pentru ca este trebuinta ca cu limba ta sa se lumineze Apusul si Eu voi fi cu tine".

Într-acea vreme, Simon vrajitorul a fost prins de ostasii care îl cautau, precum s-a zis mai sus, si a fost dus la Roma ca sa-si ia plata pentru faptele sale. Dar, fiind dus acolo, prin mestesugul cel vrajitoresc întuneca mintile multora. Deci, înselîndu-i, nu numai ca n-a luat pedeapsa, dar multora li se parea ca este dumnezeu, pentru ca acel mergator înainte al satanei, cu vrajile sale a facut pe romani si pe împaratul Claudie într-atît sa se minuneze, încît i-au sapat chipul lui si l-au pus între cele doua poduri de pe Tibru, scriind pe el: "Lui Simon, dumnezeului cel sfînt!"

De acest lucru, scriitorii bisericesci Iustin si Irineu scriu mai pe larg, iar noi, zice Simion Metafrast, sa venim la cuvîntul de mai înainte. Marele Apostol Petru, spunînd fratilor aratarea Domnului care i se facuse lui în vedenie si sfatuindu-se cu dînsii, a plecat iarasi în Antiohia cercetînd bisericele, unde a si gasit pe Sfîntul Pavel. De acolo s-a dus la Tars, unde a pus episcop pe Urban, pe Epafrodit în Lichia Andriatiei si pe Fugel în Efes, caruia îi zise ca s-a abatut de la calea cea dreapta si s-a învoit cu Simon; apoi pe Apelie, care era frate cu Policarp, la pus episcop la Smirna. De aici a venit la Filipeni în Macedonia, unde a pus episcop pe Olimp, iar Tesalonicenilor pe Iasona si Corintenilor pe Sila, pe care l-au gasit petrecînd lînga marele Pavel, iar la Patra a pus pe Irodion si dupa aceea a plecat în Sicilia. Venind în Tavromenia, a petrecut putina vreme la Pancratie, barbatul cel cuvîntator.

Acolo, învatînd si botezînd pe unul, anume Maxim, si punîndu-l episcop, a venit în Roma, unde în toate zilele propovadua, prin adunari si prin case, pe Unul Dumnezeu Tatal cel Atotputernic si pe Domnul Iisus, Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu adevarat din Dumnezeu adevarat si pe Sfîntul Duh, Domnul de viata facator. El a atras pe multi la credinta lui Hristos si, prin Sfîntul Botez, i-a izbavit de înselaciunea idoleasca. Simon vrajitorul, vazînd acestea, n-a voit sa taca si a început sa tainuiasca asupra lui rautatea sa; pentru ca el socotea ca este rusine propovaduirea apostolului, prin care se biruia mîndria lui. Deci, a început la aratare sa se împotriveasca învataturii celei adevarate, prin cuvintele si lucurile sale cele mincinoase, clevetind pe Sfîntul Petru prin mijlocul cetatii, fara de rusine. El facea înaintea poporului niste naluciri si aratari care mergeau înainte si în urma lui si carora le zicea ca sînt sufletele celor morti, si astfel arata pe cei înviati din morti, care i se închinau lui ca unui Dumnezeu. Pe schiopi îi facea sa umble drept si sa sara; însa toate acestea prin nalucire, iar nu cu adevarat, dupa asemanarea acelu Proteu, vorbitor de basme, care se schimba în diferite chipuri. Caci uneori se arata avînd doua fete, apoi, dupa putin, se prefacea în capra, în sarpe, în pasare, se asemana focului si în toate chipurile se schimba, neîncetat înselînd pe cei prosti. Dar marele apostol al Domnului, numai de se uita putin de departe spre lucurile lui, îndata toate nalucirile aceleia se stingeau.

Despre cearta Sfîntului Apostol Petru cu Simon vrajitorul, se mai povesteste înca, afara de Metafrast, în Prolog si în Mineiul cel mare, unde citim: Sfîntul Petru, cînd a venit în Roma si i s-a înstiintat de acel Simon, care se numea "Hristos" si facea înaintea poporului minuni multe, s-a aprins de rivna si a mers în casa lui Simon Magul. Acolo a gasit pe multi stînd la poarta lui si care îl oprira pe el a intra înautru, Petru a zis catre dînsii: "Pentru ce ma opriti a intra la vrajitorul cel amagitor?" Iar ei au zis: "Nu este vrajitor, ci este zeu puternic". El a pus paznici la poarta sa, ca sa stie gîndurile omenesti". Aceasta spunînd, au aratat apostolului un cîine negru ce zacea la poarta, zicîndu-i: "Acest cîine omoara pe toti cei ce gîndesc nedrept

despre Simon". Sfântul Petru a zis: "Eu graiesc adevărat pentru el, ca Simon este de la diavol". Deci, apropiindu-se, a zis cînelui: "Mergi și spune lui Simon ca Petru, Apostolul lui Hristos, vrea să intre la tine".

Cîinele, mergînd, cu glas omenesc a spus lui Simon ceea ce îi poruncise Petru. Toti, văzînd și auzînd vorbind pe cîine omenesc, s-au înspăimîntat. Simon, asemenea, pe același cîine l-a trimis, zicîndu-i: "Să intre aici Petru". Intrînd Petru, Simon a început a face naluciri înaintea poporului, fiind Petru de fata. Sfîntul cu puterea lui Hristos, a arătat minuni și mai mari. Și ce minuni? Din minunile cele multe pe care le-a făcut Sfîntul Petru, cel mai vechi istoric grec bisericesc, Eghisipos, care a vietuit aproape de apostoli, povesteste una singura.

Unei vaduve oarecare din Roma, de bun neam, care se tragea din semintie împaratească, i-a murit fiul de vîrsta tînară; iar maica lui plîngea pentru el cu tînguire. Dar cei ce o mîngîiau și-au adus aminte de barbatii care s-au arătat în Roma, adică de Petru și de Simon vrajitorul, ca înviaza morții. Deci, îndată au chemat unii pe Petru, iar alții pe Simon să vină la acel mort. Acolo se adunaseră și oameni cinstiti și mult popor ca să petreacă pe cel mort la mormînt. Sfîntul Petru a zis lui Simon vrajitorul care se mîndrea cu puterea sa înaintea poporului: "Cine din noi va învia pe acest mort, totuși să creadă învățaturii aceleia, fiind adevărată". Poporul a laudat cuvîntul lui Petru. Deci Simon, nădăjduind spre mestesugul sau cel vrajitoresc, a zis către popor: "De voi învia eu pe acel mort, apoi veți ucide pe Petru?" Poporul a strigat, zicînd: "Îl vom arde de viu înaintea ochilor tăi". Simon, apropiindu-se de patul mortului a început a-și face vrajile sale prin lucrarea diavolească, care îi ajuta lui și a făcut astfel, ca mortul și-a mișcat capul. Poporul îndată a început să strige: "Tînarul este viu. A înviat mortul". Iar pe Petru voiau îndată să-l arunce în foc. Apostolul însă, făcîndu-le semn cu mîna, îi ruga să tacă.

Deci, poporul tăcînd, el le-a zis: "De este viu tînarul, apoi să se scoale, să vorbească și să umble; iar, pînă ce aceasta nu o veți vedea, să stiti cu adevărat ca Simon va înseala cu nalucirile și cu vrajile sale!" Simon, umblînd mult împrejurul patului și chemînd diavolul cu puterea lui, nimic n-a putut spori; deci, umplîndu-se de rusine, voia să fugă, dar poporul l-a oprit. Sfîntul Petru, ca unul ce înviasă pe Tavita cea moartă și făcuse și alte minuni preaslăvite, stînd departe, și-a ridicat mîinile spre cer și, înălțîndu-și ochii în sus, se ruga: "Doamne, Iisuse Hristoase, Tu ne-ai poruncit noua, zicînd: *Cu numele Meu pe cei morți să-i înviați...* Deci, mă rog Tie, înviaza pe acest tînar mort, ca să cunoască popoarele acestea, ca Tu ești adevăratul Dumnezeu și nu este altul afara de Tine, care traiești și împaratești împreună cu Tatăl și cu Sfîntul Duh, în veci. Amin".

Astfel rugîndu-se, a strigat către cel mort, zicînd: "Tînarule, scoala! Domnul meu Iisus Hristos te înviaza și te tamăduiește pe tine!" Și îndată mortul, deschizîndu-și ochii, s-a sculat și a început a grai și a umbla. La aceasta povestire a lui Eghisipos, Marcel romanul, care mai înainte fusese ucenic al celui Simon vrajitorul și s-a luminat de Sfîntul Petru prin credința și prin Sfîntul Botez, într-o scrisoare a sa către sfîntii mucenici Nereon și Arhilie, scriînd despre aceea, adăuga ca tînarul care a înviat, cazînd la picioarele lui Petru, striga: "Am văzut pe Domnul Iisus poruncind îngerilor, ca pentru rugăciunile tale să mă întoarcă pe mine maicii mele celei vaduve".

Atunci tot poporul a început a striga, zicînd: "Unul este Dumnezeu, pe Care îl propovăduiește Petru". Simon vrajitorul, cu nalucirea sa făcîndu-și cap de cîine, fugea, însă poporul l-a prins și unii voiau să-l ucidă cu pietre, iar alții să-l arde. Dar Sfîntul Petru i-a oprit, zicîndu-le: "Domnul și Învățătorul nostru ne-a poruncit să nu rasplătim rău pentru rău. Lasăți-l să meargă unde va voi, ca destul îi este rusinea și ocară ce i s-a făcut prin cunoștința neputinței sale, căci nimic nu pot vrajile lui".

Marcel mai zicea: "Simon, fiind liber, a venit la mine, socotind că eu nu știu de acel lucru minunat ce se făcuse și a pus la usa casei mele un cîine mare legat cu lant de fier, zicînd către mine: "Voi vedea dacă va veni Petru la tine, precum s-a obisnuit". După un ceas, Sfîntul Petru a venit la usa și dezlegînd acel cîine, a zis către dînsul: "Du-te și spune lui Simon vrajitorul să înceteze a înșela pe oameni cu lucrarea diavolească, pentru care Hristos și-a varsat sîngele". Cîinele, ducîndu-se, a grai lui Simon cu glas omenesc, spunîndu-i cele poruncite de apostol. Eu, auzînd și văzînd aceasta - zice Marcel -, am ieșit degrabă în întîmpinarea Sfîntului Petru și l-am primit cu cinste în casa mea, iar pe Simon vrajitorul și pe cîinele acela i-am gonit afara. Cîinele atunci, nevatamînd pe nimeni, s-a repezit numai la Simon și, apucîndu-l cu dinții, l-a trîntit la pamînt. Iar Petru, privind la aceea pe fereastra, porunca cîinelui, în numele lui Hristos, să nu vatame trupul lui Simon. Deci, cîinele, nevatamîndu-i trupul, i-a rupt toate hainele de pe dînsul, încît nici o parte a corpului nu mai ramăsese acoperită.

Poporul, văzînd aceasta, striga contra lui Simon, ocarîndu-l și batjocorindu-l. Astfel, l-a gonit din cetate, împreună cu acel cîine. Simon, pentru niste rusini și înfruntări ca acestea, un an întreg nu s-a mai arătat în Roma, pînă ce a venit ca împărat după Clăudie, Nero. Atunci, înrautatitul, venind înaintea lui Nero, care, cercetînd despre el, a fost laudat de cei rai, încît împăratul l-a iubit foarte mult și l-a făcut prietenul său.

În Prolog și în Mineiul cel mare se mai povesteste despre Simon și aceasta: Odată a zis că are să se lase să fie tăiat și a treia zi are să învieze. Atunci, el a pus în locul său un berbec, făcîndu-l om prin nalucire și

a fost taiat berbecul în locul lui. Sfântul, gonind diavoleasca nalucire de la berbecul cel taiat, s-a vazut lucrul cel mincinos al lui Simon, cunoscându-se de toti, ca nu Simon este taiat, ci berbecul. Despre biruinta desavîrșita a Sfîntului Petru asupra aceluia vrăjitor și despre pierzarea lui, de toti se scrie cu un glas astfel: Simon vrăjitorul, neputînd întru nimic să biruiască pe Apostolul Petru, nici să sufere mai mult înfruntarea și rusinea sa, s-a fagăduit că se va înalta la cer.

Deci, adunînd el toată puterea diavolilor care îi slujeau, s-a dus în mijlocul cetății Roma și, suindu-se pe o zidire înaltă, avînd capul încununat cu cunună de dafini, a început din înălțime cu minie a grai către popor: "Romani, deoarece pîna acum ați petrecut în nebunie și lasîndu-mă pe mine, ați urmat lui Petru, acum și eu vă voi lăsa și nu voi mai apăra cetatea aceasta. Deci, voi porunci îngerilor mei ca în fața voastră să mă ia în mîinile lor și să mă înalte la tatal meu din cer. De acolo voi trimite mari pedepse asupra voastră, ca să n-ați ascultat cuvintele mele, nici n-ați crezut lucrurilor mele".

Vrăjitorul Simon, zicînd acestea, a plesnit din mîini, s-a înălțat în văzduh, a început să zbură și să se sui în sus înălțîndu-l diavolii. Poporul, mirîndu-se foarte, zicea unul către altul: Acest lucru este de la Dumnezeu, ca să zăboare trupul prin văzduh. Atunci marele Apostol Petru a început să se ruga în auzul tuturor, zicînd: "Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeule meu, arată înșelăciunea aceluia vrăjitor, ca să nu smintească popoarele, care cred în Tine!" Apoi iar a strigat, zicînd: "Voua, diavolilor, vă poruncesc, în numele Dumnezeului meu, să nu-l purtați mai mult, ci să-l lăsați acolo în văzduh unde este acum!"

Atunci diavolii cei certati de apostol, îndata au fugit de la Simon prin văzduh și ticalosul vrăjitor a căzut jos, precum odinioara a căzut diavolul cel lepădat din cer, și astfel și s-a sfărîmat tot trupul. Poporul, văzînd acestea, a strigat multă vreme, zicînd: "Mare este Dumnezeul propovăduit de Petru. În adevăr, nu este altul decît Dumnezeul cel adevărat!"

Vrăjitorul căzînd, deși se zdrobise foarte rău, era încă viu, după rînduiala lui Dumnezeu, ca să cunoască neputința și ticalosia sa cea diavolească, să se umple de rusine și să înțeleagă puterea lui Dumnezeu cel Atotputernic. El zăcea sfărîmat pe pămînt, suferind dureri cumplite în toate mădușele și fiind de rîs la tot poporul; iar a doua zi și-a lepădat raul și spurcatul sau suflet, dîndu-l în mîinile diavolilor, ca să-l ducă la tatal lor, satana. Sfîntul Petru, după caderea lui Simon, stînd la un loc înalt și făcînd semn cu mîna poporului, care striga, să tacă, a început să-l învata cunostința adevăratului Dumnezeu; și vorbind mult către dînsii, pe cei mai mulți i-a povătuat la credința creștinească.

Împăratul Nero, aflînd de moartea cea rusinoasă a prietenului său, s-a mîniat pe Sfîntul Apostol Petru și voia să-l ucidă. Dar acea minie și răutate împărătească nu s-a săvîrșit îndata asupra Sfîntului Apostol, ci după cîtiva ani, după cum spune Sfîntul Simeon Metafrast.

După moartea lui Simon vrăjitorul, Sfîntul Petru n-a mai stat mult în Roma (Deci zadarnică este credința papistasilor, căci Sfîntul Petru a fost 25 de ani episcop al Romei, credința pe care și-o sprijină ei primatul papal), ci, luminînd pe mulți prin Sfîntul Botez, le-a făcut biserica și, punîndu-le pe Lin episcop, s-a dus în Parachin, unde a pus episcop pe Epafrodit, altul, nu cel dintîi. După aceea s-a dus în Sirmia, cetatea Spaniei, de unde, punînd episcop pe Epenet, s-a dus în Cartagina, cetatea Africii. De acolo, sfîntînd episcop pe Crescent, s-a dus în Egipt, în cetatea cea cu șapte porți, care se numește Teba, punîndu-l episcop pe Ruf, iar în Alexandria l-a pus episcop pe Marcu Evanghelistul. Apoi s-a dus în Ierusalim, avînd descoperire despre Adormirea Preacuratei Fecioare Maria, Nascătoarea de Dumnezeu.

Deci, după aceea s-a întors iarăși în Egipt. Apoi, trecînd Africa, s-a dus la Roma și de acolo la Mediolan (Milan) și la Fotichin, din care, punînd episcopi și preoți, s-a dus în Britania. Acolo, petrecînd multă vreme și aducînd multe popoare la credința în Hristos, a văzut pe un înger, care i s-a arătat, zicîndu-i: "Petre, să apropiat vremea ducerii tale din viața aceasta; deci, se cade să te întorci la Roma, unde, suferind moarte pe cruce, vei lua rasplatire dreaptă de la Domnul nostru Iisus Hristos". Petru, multumînd lui Dumnezeu de aceasta, a mai zăbovit cîteva zile în Britania, întarînd Bisericile, punînd episcopi, preoți și diaconi. Iar în al doisprezecelea an al Împărației lui Nero, s-a întors în Roma. Aici a pus episcop pe Clement, în ajutorul ocîrmuirii bisericesti, care se lepădă și nu voia un jug ca acela. Însă Clement, plecîndu-se cuvintelor Apostolului Petru, și-a plecat grumazul sub jugul lui Hristos și, împreună cu învățătorul său și cu ceilalți barbati, trageau caruta cuvîntului lui Dumnezeu. Deci, în Roma mulți barbati și femei, din cei de bun neam și prealuminati și chiar din rînduiala senatorilor, s-au luminat cu Sfîntul Botez și astfel au îmbrățișat religia creștină.

Împăratul Nero avea două femei frumoase, pe care le iubea mai mult decît pe celelalte femei ale sale. Ele, primînd sfînta credință, s-au întarit în viața cea curată și nu voiau să se supună voinței împăratului care era patimas. Dar el, fiind fără de rusine în poftă și nesățios în fapte necurate, s-a mîniat asupra Bisericii credincioșilor, dar mai ales asupra Apostolului Petru, care era pricinuitoarea întoarcerii la creștinism și la viața cea curată a celor două femei ale sale. Aducîndu-și aminte, pe lînga aceasta, și de moartea lui Simon vrăjitorul, care îi era prieten bun, căuta pe Petru ca să-l ucidă.

Aici Eghisipos, istoricul bisericesc cel mai sus pomenit, scrie: "Pe cînd Sfîntul Petru era cautat spre ucidere, l-au rugat credinciosii sa se ascunda si sa iasa din Roma, pentru folosul multora. Dar Petru n-a voit sa faca aceasta, ci dorea sa patimeasca si sa moara pentru Hristos. Poporul credincios, plîngînd, ruga pe apostol sa-si pazeasca viata atît de trebuincioasa Sfintei Biserici, care se înviforeaza în mijlocul primejdiilor de valurile necredinciosilor. Deci, vazînd Sfîntul Petru lacrimile turmei celei cuvîntatoare a lui Hristos, a fagaduit sa iasa din cetate si sa se ascunda; iar noaptea, facînd soborniceasca rugaciune si saruînd pe toti, a plecat singur. Pe cînd era la portile cetatii, a vazut tînaimea sa pe Mîntuitorul Hristos venind catre cetate; iar Petru, închinîndu-se Lui, I-a zis: *Doamne, unde mergi?* Raspuns-a Domnul: *Ma duc în Roma, ca iarasi sa ma rastignesc!*

Zicînd Domnul acestea, S-a facut nevazut. Petru, minunîndu-se, a cunoscut ca Hristos, patimind pentru robii Sai, ca întru adevaratele Sale madulare, voieste ca si cu trupul sa patimeasca în Roma. Deci, s-a întors iarasi în biserica si a fost prins de catre ostasi, care l-au dat spre moarte.

Sfîntul Simeon Metafrast povesteste, ca nu a fost prins numai Sfîntul Petru singur, ci si multi credinciosi, între care erau si Clement, Irodion si Olimp. Pe acestia, tiranul Nero i-a osîndit la taiere cu sabia, iar pe Sfîntul Petru, la rastignire. Luîndu-i ostasii pe toti, i-a dus la locul de moarte. Pe Clement, iertîndu-l, l-au lasat în pace, ca pe unul ce era rudenie împarateasca, iar pe Irodion si Olimp, care venisera cu Sfîntul Petru în Roma, i-au ucis cu sabia si împreuna cu ei au taiat si o multime de credinciosi. Sfîntul Petru a rugat pe rastignitorii sai sa-l rastigneasca cu capul în jos si nu drept, cinstind întru aceea pe Domnul sau, Care de voie S-a rastignit pe cruce, ca sa nu semene Aceluia întru rastignire, ci sub picioarele Lui sa-si plece capul.

Astfel s-a sfîrsit marele Apostol al lui Dumnezeu, Sfîntul Petru, prin moarte pe cruce, preamarind pe Dumnezeu, pentru ca din pricina piroanelor din mîini si din picioare, suferea multa durere si fara de prihana si-a dat sufletul în mîinile lui Dumnezeu, în 29 de zile ale Lunii iunie. Sfîntul Clement, ucenicul Sfîntului Petru, cerînd trupul apostolului, l-a luat de pe cruce si, învelindu-l, a chemat pe credinciosii care ramasesera si pe arhierii si l-au îngropat cu cinste. Asemenea si trupurile Sfintilor Irodion si Olimp, care au patimit cu el, si pe ale celorlalti credinciosi, îngropîndu-le cu cinste, au slavit pe Hristos Dumnezeul, împreuna cu Tatal si cu Sfîntul Duh în veci. **Amin.**

Sfîntul Apostol Pavel, care mai înainte de apostolie se numea Saul, era de neam iudeu din semintia lui Veniamin. El s-a nascut în Tarsul Ciliciei, din parinti cinstiti, care mai înainte au petrecut în Roma, apoi s-au mutat în Tarsul Ciliciei cu cinstitul titlu de cetateni romani, pentru care Pavel s-a si numit roman. El era rudenie cu Sfîntul întîiul Mucenic si Arhidiacon Stefan. A fost dat de parintii sai în Ierusalim la învatatura cartii si a toata legea lui Moise si a fost ucenic al slavutului dascal Gamaliel. El avea un prieten la învatatura, cu care împreuna era ucenic, pe Varnava, care s-a facut dupa aceea apostol al lui Hristos si se deprinsese bine la legea parinteasca, era foarte rîvnitor dupa ea si se lipise de farisei.

Pe vremea aceea, în Ierusalim si în cetatile dimprejur, precum si prin sate, se raspîndise buna vestire a lui Hristos, de catre sfintii apostoli. Si ei aveau multa întrebare cu fariseii, cu saducheii si cu toti carturarii si învatorii legii evreiesti, carora, propovaduitorii lui Hristos le erau urîti si prigoniti. Deci, Saul ura si el pe Sfintii Apostoli si nici nu voia sa auda propovaduirea lor cea despre Hristos, iar pe Varnava, care era acum apostol al lui Hristos, îl batjocorea, vorbind hule împotriva lui Hristos.

Pe cînd rudenia lui, Sfîntul Mucenic si Arhidiaconul Stefan, era ucis cu pietre de catre evrei, lui Saul nu numai ca nu-i era jale de sîngele care se varsa fara de vina a rudeniei sale, ci se învoia la acea ucidere si pazea hainele evreilor celor ce ucideau pe Stefan. Deci, luînd putere de la arhierii si de la batrîni, facea mult rau Bisericii. El intra în casele credinciosilor, de unde tîra pe barbati si pe femei si îi ducea în temnite. Nu era destul ca prigonea pe credinciosii din Ierusalim, dar s-a dus si în Damasc cu scrisoare arhieriasca, suffînd cu izgonire si cu ucidere contra ucenicilor Domnului, vrînd ca si acolo, de va afla barbati si femei crezînd în Hristos, sa-i prinda si sa-i duca legati la Ierusalim. Aceasta a fost pe vremea împaratiei lui Tiberiu.

Apropiîndu-se el de Damasc, deodata l-a stralucit o lumina din cer si, cazînd la pamînt, a auzit un glas, zicîndu-i: *Saule, Saule, pentru ce ma prigonesti?* Iar el, înspaimîntîndu-se, a zis: *Cine esti, Doamne?* Iar Domnul a zis: *Eu sînt Iisus, pe Care tu îl prigonesti. Cu greu îti este tie a lovi cu piciorul împotriva boldului.* Iar el, tremurînd si înspaimîntîndu-se, a zis: *Doamne, ce îmi poruncesti sa fac?* Iar Domnul i-a zis: *Scoala-te si intra în cetate si ti se va spune ce ti se cade sa faci.*

Asemenea s-au înspaimîntat si ostasii care erau cu Saul, minunîndu-se pentru ca glasul care graia lui Saul îl auzeau, dar nu vedeau pe nimeni. Atunci Saul, sculîndu-se de la pamînt si deschizîndu-si ochii sai, n-a vazut pe nimeni, pentru ca orbise de ochii cei trupesti, începînd a i se lumina ochii cei duhovnicesti. Deci, altii l-au luat de mîna si l-au dus în Damasc, unde a petrecut trei zile, fara sa vada, nemîncînd, nici bînd nimic, ci rugîndu-se neîncetat. În Damasc era si Sfîntul Apostol Anania, caruia i se aratase Domnul în vedenie si caruia i-a poruncit sa-l caute pe Saul, care locuia în casa unui om, anume Iuda; deci, sa se duca acolo si sa-i lumineze ochii lui cei trupesti prin atingere, iar pe cei sufletesti prin Sfîntul Botez.

Atunci Anania a raspuns: *Doamne, am auzit de la multi despre barbatul acesta, cîte rautati a facut sfintilor Tai în Ierusalim, si chiar aici a venit cu putere sa lege pe toti cei ce cheama numele Tau!* Iar Domnul a zis catre dînsul: *Mergi fara de frica, fiindca acesta îmi este vas ales, ca sa poarte numele Meu înaintea neamurilor, împaratorilor si fiilor lui Israil, pentru ca îi voi spune cîte i se cade lui sa patimeasca pentru numele Meu.* Sfîntul Anania, mergînd dupa porunca Domnului si gasind pe Saul, si-a pus mîinile peste dînsul. Atunci, deodata au cazut de pe ochii lui niste solzi si îndata a vazut. Apoi, sculîndu-se, s-a botezat si s-a umplut de Duhul Sfînt, care l-a sfîntit pe el spre apostoleasca slujba, fiind numit din Saul, Pavel. Dupa aceea, Pavel a început prin sinagogi a propovadui pe Hristos, ca este Fiul lui Dumnezeu; iar cei ce-l auzeau se mirau toti si ziceau: *Oare nu este acesta acela care în Ierusalim gonea pe cei ce chemau numele lui Iisus Hristos? Aici n-a venit oare ca sa lege pe unii ca aceia si sa-i duca la arhierei? Dar iata ca el mai mult se întareste si tulbura pe evreii care petrec în Damasc, atragîndu-i pe dînsii catre Iisus Hristos.*

Atunci iudeii s-au umplut de mînie asupra lui si s-au sfatuit sa-l omoare. Ei strajuiau portile cetatii ziua si noaptea ca sa nu poata scapa de dînsii. Dar ucenicii lui Hristos, care erau în Damasc cu Anania, aflînd de sfatul iudeilor, ca vor sa-l ucida pe Pavel, l-au luat noaptea si l-au lasat într-o cosnita peste zidul cetatii. Deci, plecînd el din Damasc, nu s-a întors la Ierusalim, ci mai întii s-a dus în Arabia, precum despre aceasta scrie catre Galateni: *Nu m-am lipit de trup si sînge, nici m-am suit în Ierusalim la apostolii cei mai înainte de mine ci m-am dus în Arabia, si de acolo m-am întors iarasi în Damasc; iar mai pe urma, adica dupa trei ani, m-am dus în Ierusalim, ca sa vad pe Petru.*

Venind în Ierusalim, Sfîntul Pavel se ispatea sa se lipeasca de ucenicii Domnului, iar ei se temeau de dînsul, necrezînd ca este ucenicul Domnului. Sfîntul Apostol Varnava, vazîndu-l si întelegînd întoarcerea lui spre Hristos, s-a bucurat si l-a dus la apostoli. Iar el le-a spus lor, cum a vazut în cale pe Domnul, ce i-a zis si cum în Damasc propovadua numele lui Iisus Hristos. Deci Sfintii Apostoli, auzind aceasta, s-au umilit si, de bucurie, slaveau pe Domnul Hristos, iar Sfîntul Pavel si în Ierusalim se întreba cu iudeii si cu elinii pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

Odata, stînd în biserica si rugîndu-se, a ramas uimit si a auzit pe Dumnezeu, zicîndu-i: *Sîrguieste-te si iesi degraba din Ierusalim, fiindca aici nu vor primi marturia ta pentru Mine.* Iar el a zis catre Domnul: "Singurii iudeii stiu ca eu puneam în temnita si bateam prin adunari pe cei ce credeau în Tine, iar cînd se varsa sîngele lui Stefan, marturisorul Tau, stateam singur acolo, pentru ca si eu voiam uciderea lui si pazeam hainele celor ce-l ucideau pe el". Atunci Domnul a zis catre dînsul: *Mergi, ca Eu te voi trimite pe tine la neamuri departe!*

Dupa vedenia aceasta, Sfîntul Pavel, desi voia sa mai zboveasca în Ierusalim cîteva zile, ca sa se îndulceasca de frati si de vorbele apostolilor, însa nu se putea, fiindca aceia cu care se întreba despre Hristos, se pornisera spre mînie si cautau sa-l ucida. Dar fratii, întelegînd aceasta, l-au dus în Cezareea si l-au lasat în Tars, unde Sfîntul Pavel a petrecut învatînd poporul cuvîntul lui Dumnezeu, pîna ce a venit Varnava de l-a luat si l-a dus în Antiohia. Acolo, învatînd în biserica un an întreg, mult popor a întors la Hristos; numindu-i pe ei crestini. Dupa împlinirea anului, amîndoi Sfintii Apostoli, Varnava si Pavel, s-au întors în Ierusalim si au spus Sfintilor Apostoli cum darul lui Dumnezeu a lucrat în Antiohia si cum Biserica lui Dumnezeu din Ierusalim s-a veselit foarte mult. Apoi, a adus multa milostenie de la antiohienii cei de bunavoie datatori, pentru fratii cei saraci si scapatati, care petreceau în Iudeea; deoarece pe atunci, împaratind Claudie, era foarte mare foamete, dupa proorocia Sfîntului Agav, care era unul din cei saptezeci de ucenici.

Plecînd ei din Ierusalim, s-au dus iarasi în Antiohia, unde petrecînd cîtva timp în post si rugaciuni, în slujba dumnezeiestii Liturghii si în propovaduirea cuvîntului lui Dumnezeu, Duhul Sfînt a voit sa-i trimita pe dînsii la popoare spre propovaduire, zicînd catre cei mai mari ai Bisericii din Antiohia: *Deosebiti-Mi pe Varnava si pe Pavel la lucrul pentru care i-am chemat pe dînsii.* Atunci ei, postind, rugîndu-se si punîndu-si mîinile pe dînsii, i-au eliberat, iar Pavel si Varnava, fiind trimisi de Duhul Sfînt, s-au dus în Seleucia. Apoi, de acolo au plecat în Cipru si, venind în Salamina, au vestit Cuvîntul lui Dumnezeu în adunarile iudeilor.

Dupa aceea, strabatînd insula pîna la Iafa, au aflat pe un oarecare prooroc iudeu vrajitor si mincinos, cu numele Bariisus sau Elimas, care era împreuna cu antipatul Serghie Pavel, barbat întelept. Acest antipat, chemînd la dînsul pa Varnava si pe Pavel, încerca sa auda de la dînsii cuvîntul lui Dumnezeu. Deci, a crezut cele grait de dînsii. Dar Elimas vrajitorul se împotriva lor, cercînd sa întoarca pe antipat de la credinta. Iar Sfîntul Pavel umplîndu-se de Duhul Sfînt si cautînd spre acel vrajitor, a zis: "O, plinule de toata înselaciunea si rautatea, fiu al diavolului, vrajmas a toata dreptatea, nu încetezi a razvrati caile Domnului cele drepte? Acum, iata, mîna Domnului sa fie peste tine si vei fi orb, nevazînd soarele pîna la o vreme!" Atunci, deodata a cazut peste dînsul o ceata si întuneric si, pipaind, cauta povata. Antipatul, vazînd cele ce se facusera, a crezut, minunîndu-se de învatatura Domnului. Împreuna cu dînsul a crezut si mult popor, iar Biserica lui Hristos se înmultea. Sfîntul Pavel si cei ce erau cu el, plecînd de la Iafa, au mers în Perga Pamfiliei si de acolo în Antiohia Pisidiei, care este alta, afara de Antiohia cea mare a Siriei.

Acolo a propovăduit pe Hristos, pînă ce multi au crezut. Iar zavistnicii iudei, au îndemnat pe mai marii cetății, care erau de păgînatatea elinească, să izgonească cu necinste din cetate și din hotarele lor pe sfinții apostoli. Iar ei, scuturînd praful de pe picioarele lor, au plecat în Iconia, unde, petrecînd multă vreme, au îndrăznit la propovăduirea cuvîntului. Acolo au adus la credința multime multă de iudei și elini, nu numai cu propovăduirea, ci și cu semne și minuni, care se faceau prin mîinile lor. Acolo au adus la credința și pe Sfînta fecioara Tecla, făcînd-o mireasă a lui Hristos. Iudeii care nu crezuseră au îndemnat pe elini, cu mai marii lor, să ocarască pe apostoli și să-i ucida cu pietre. Ei, aflînd de aceasta, au fugit în partile Liconiei, în Listra, Derbe și în cele din jurul lor. Acolo au fost binevestitori, căci au ridicat în picioare, cu numele lui Hristos, pe un om schiop din naștere, care nu umblase niciodată și care îndată a sarit și umbla. Poporul, văzînd aceasta minune, și-a ridicat glasul, zicînd: *Zeii, asemanîndu-se oamenilor, s-au pogorît la noi.*

Ei numeau pe Varnava, Die, iar pe Pavel, Hermes. Deci, aducînd tauri și împletindu-le cununi, voiau să le facă jertfe. Dar Varnava și Pavel, rupîndu-și hainele de pe ei, au venit între popor strigînd și zicînd: "Oamenilor, de ce faceți aceasta, ca și noi sîntem oameni patimași ca și voi". Apoi, au început a le vorbi despre un Dumnezeu Care a făcut cerul, pămîntul, marea și toate cele dintr-însele; Care da ploaie din cer, rînduiește vremuri roditoare și ample de hrană și de veselie inimile oamenilor.

Grăindu-le acestea, abia au potolit poporul, ca să nu le jertfească. Deci, petrecînd ei în Listra și învățînd, au venit din Antiohia și din Iconia niște iudei și au îndemnat poporul să se departeze de apostoli, zicîndu-le: "Aceia nu graiesc nimic adevărat, ci spun numai minciuni". Ei au răzvrătit și mai rău pe acei oameni, încît pe Sfîntul Pavel, ca pe un mai mare al cuvîntului, l-au bătut cu pietre și l-au scos afara din cetate, socotind că a murit. Dar el, sculîndu-se, a intrat în cetate și a doua zi a plecat cu Varnava în Derbe, binevestind și învățînd pe multi în cetatea aceea, apoi s-au întors iar în Listra, în Iconia și în Antiohia Pisidiei. Aici, întărind sufletele ucenicilor, i-a rugat să petreacă în credința și le-a hirotonisit preoți la toate bisericile; apoi, rugîndu-se cu post, i-au încredințat Domnului în Care crezuseră.

Dupa aceea, trecînd Pisidia, au venit în Pamfilia și în Persia, vorbind cuvîntul Domnului și s-au pogorît în Italia. De acolo s-au dus cu corabia în Antiohia Siriei, de unde au fost trimisi de la început de Duhul Sfînt să propovăduiască neamurilor cuvîntul Domnului. Deci, ajungînd în cetatea Antiohia, au adunat Biserica și au spus tuturor, cîte a făcut Dumnezeu cu dînsii și cîte popoare din neamuri au fost aduse la Hristos. Dupa cîtăva vreme, în Antiohia se făcuse cearta pentru tăierea împrejur, între iudeii și elinii care crezuseră. Unii ziceau că nu este cu putință a se mîntui fără tăierea împrejur, alții socoteau lucrul greu aceea tăiere împrejur. Pentru aceea a fost nevoie ca Sfinții Apostoli Pavel și Varnava să se ducă în Ierusalim la apostoli și la batrîni ca să-i întrebe de tăierea împrejur și să le vestească că Dumnezeu a deschis paginilor usa credinței.

Aceasta veste a bucurat foarte mult pe toți frații Ierusalimului. Și Sfinții Apostoli și batrîni, sfătuindu-se sobornicește în Ierusalim, au lepadat cu totul tăierea împrejur a Legii vechi, ca ne trebuințioasă darului cel nou și le-au poruncit să se ferească de mîncările jertfite idolilor și de lucrurile necurate și întru nimic să nu facă strîmbatate aproapelui. La plecare, cei din Ierusalim au trimis în Antiohia, cu Sfinții Pavel și Varnava, pe Iuda și pe Sila. Ajungînd ei în Antiohia, au petrecut acolo multă vreme, apoi s-au dus iar la neamuri, despartindu-se unul de altul, Varnava a luat pe Marcu, rudenia sa și s-a dus la Cipru, iar Pavel, luînd pe Sila, s-a dus în Sicilia și în Siria și, străbatînd cetățile de acolo, a întărit Bisericile. Apoi, venind în Derbe și în Listra, a tăiat împrejur pe Timotei, ucenicul său, pentru iudeii care cîrteau.

De acolo s-a dus în Frigia și în partile Galatiei. Apoi s-a dus în Misia și voia să se ducă și în Bitinia, dar Duhul Sfînt n-a voit să-l lase să se ducă acolo. Pentru că Pavel, fiind în Troada cu cei ce îi urmau lui, i s-a arătat noaptea o vedenie în felul acesta: un barbat oarecare, cu chipul macedonean, stătea înaintea lui și-l ruga, zicîndu-i: "Vino în Macedonia și ne ajută". Pavel a cunoscut, după vedenia aceea, că îl cheama Domnul în Macedonia, ca să propovăduiască. Deci, plecînd din Troada, s-a dus la Samotracia, a doua zi la Neapoli și de acolo la Filipi, care este cea dintîi cetate a acestei părți a Macedoniei și colonie română. Acolo, pe o femeie oarecare, cu numele Lidia, vînzătoare de porfira, învățînd-o credința în Hristos și botezînd-o, a fost rugat de dînsa să petreacă în casa ei împreună cu ucenicii săi.

Pavel, mergînd odată la adunarea bisericească spre rugăciune, l-a întîmpinat o fecioară care avea un duh necurat și făcea multă dobînda stăpînilor săi, vrăjind. Ea urma lui Pavel și ucenicilor lui, strigînd: "Acești oameni sînt slugile Dumnezeului celui de sus, care ne vestesc calea mîntuirii". Aceasta o făcea în mai multe zile; iar Pavel, supărîndu-se și întorcîndu-se spre dînsa a certat duhul în numele lui Iisus Hristos și l-a gonit dintr-însa. Stăpînii ei, văzînd că le-au pierit nădejdea cîstigului lor, au prins pe Pavel și pe Sila și s-au dus la boieri și la voievozi, zicînd: "Oamenii acestia ne tulbură cetatea și, fiind evrei, au niște obiceiuri care nu ni se cade a le primi, nici a le face, noi fiind romani".

Voievozii, rupîndu-le hainele, au poruncit să-i bata cu toiște. Deci, dîndu-le multe batai, i-au bagat în temnița, dar ei rugîndu-se, pe la miezul nopții temnița s-a cutremurat, ușile s-au deschis și legăturile s-au dezlegat. Strajerul temniței, văzînd acest lucru, a crezut în Hristos, i-a dus în casa sa, i-a spălat de rani și

s-a botezat cu toata casa, apoi le-a pus masa si s-au întors iar la temnita.

A doua zi, voievozii, caindu-se ca au batut cu asprime pe oamenii cei nevinovati, au trimis la temnita, poruncind sa-i lase liberi si sa se duca unde vor voi. Pavel a zis catre dînsii: "Pentru ce ne-au batut pe noi înaintea poporului, fiind nevinovati si de neam romani si, punîndu-ne în temnita, acum voiesc sa ne scoata? Dar nu asa: Sa vina ei singuri sa ne scoata!" Trimisii, întorcîndu-se, au spus voievozilor cuvintele lui Pavel. Voievozii s-au temut, aflînd ca legatii care i-au batut sînt romani.

Deci, ducîndu-se, i-au rugat sa iasa din temnita si din cetate. Iesind ei din temnita s-au dus în casa Lidiei, femeia la care gazduise mai înainte si a mîngîiat pe fratii ce se adunaseră acolo, sarutîndu-i. Si s-au dus apoi în Amfipoli si la Apolonia, iar dupa aceea au venit în Tesalonic, unde pe multi au cîstigat prin buna lor vestire. Zavistnicii iudei, adunînd pe niste oameni rauclevetitori, au navalit asupra casei lui Iason, unde gazduiau apostolii si, negasind pe apostoli, au prins pe Iason si pe unii din frati, pe care-i dusesera la mari cetatii, clevetindu-i ca pe niste potrivnici Cezarului, zicînd ca este alt împarat, care se numeste Iisus. Deci, Iason abia a fost liberat din supararea aceea.

Sfintii apostoli, care se ascusesera de acei zavistnici, au iesit noaptea din cetate si au mers în Veria. Dar si acolo zavistia evreiasca n-a dat odihna Sfîntului Pavel, pentru ca, înstiintîndu-se evreei din Tesalonic ca Pavel propovaduieste Cuvîntul lui Dumnezeu si în Veria, au mers si acolo, pornind si tulburînd popoarele si ridicîndu-le contra lui Pavel. Deci sfîntul apostol a fost nevoit sa iasa si de acolo, nu ca se temea de moarte; ci, fiind rugat de frati ca sa-si fereasca viata pentru mîntuirea multora. El a fost lasat de ei sa mearga pe lînga mare, iar pe Sila si pe Timotei i-a lasat acolo sa întareasca pe cei nou luminati, pentru ca stia ca iudeii cauta numai capul lui.

Deci, a sezut în corabie si a plecat la Atena. Acolo, vazînd cetatea plina de idoli, se rupea cu duhul, fiindu-i jale de pierzarea atîtor de multe suflete. Se întreba în toate zilele cu iudeii în adunari si în tîrguri, asemenea si cu elinii si cu filosofii lor. Astfel, el a fost dus de ei la Areopag, un loc care se numea asa fiindca se faceau judecatile cele de moarte la capista lui Area. L-au dus pe el acolo, pe de o parte, pentru ca voiau sa auda ceva nou de la dînsul; iar pe de alta - precum zice Sfîntul Ioan Gura de Aur -, ca sa-l dea judecatii, muncilor si mortii, de vor auzi de la dînsul ceva vrednic de pedeapsa. Sfîntul Pavel, luînd pricina de la o capista care avea scrisa deasupra: "Necunoscutului Dumnezeu", a început a le propovadui pe adevaratul Dumnezeu, care le era nestiut pîna atunci, zicîndu-le: "Pe care Dumnezeu, nestiindu-l îl cinstiti cu bunacuvînta, pe Acesta si eu Îl propovaduiesc voua!" Si le spunea cele despre Dumnezeu, Ziditorul a toata lumea, pentru pocainta, pentru judecata si pentru învierea mortilor.

Auzind ei de învierea mortilor, unii își bateau joc, altii înca voiau sa mai auda despre aceea. Deci, Pavel a iesit din mijlocul lor neosîndit ca un nevinovat, iar Cuvîntul lui Dumnezeu nu era fara de folos si fara de cîstigarea sufletelor, caci unii barbati, lipindu-se de el, au crezut în Hristos, între care era si Dionisie Areopagitul si o cinstita femeie cu numele Damar si altii multi cu dînsii s-au botezat.

Pavel, iesind din Atena, a mers în Corint si a petrecut acolo la un iudeu cu numele Acvila. La dînsul a venit din Macedonia si Sila cu Timotei si slujeau împreuna cuvîntului. Acvila si femeia sa, Priscila, erau cu mestesugul facatori de corturi. Pavel, deprinzîndu-se cu mestesugul lor, lucra împreuna cu ei cîstigîndu-si hrana lui si a celor împreuna cu dînsul din osteneala mîinilor sale, precum zice în epistola catre Tesaloniceni: *Nu în zadar am mîncat pîine de la cineva, ci lucrînd ziua si noaptea, ca sa nu îngreunez pe nimeni.* Si iarasi: *Trebuiei mele si celor ce au fost cu mine, au slujit mîinile mele.* Si se întreba cu iudeii prin adunari în toate sîmbetele, marturisindu-le ca Iisus Hristos este adevaratul Mesia. Iudeii, împotrivindu-se, huleau, iar Pavel si-a scuturat hainele, zicînd catre dînsii: *Singele vostru asupra capetelor voastre, ca eu sînt curat; de acum ma voi duce la neamuri.*

Cînd Pavel voia sa se desparta de Corint, Domnul i S-a aratat noaptea în vedenie, zicîndu-i: *Nu te teme, ci propovaduieste cuvîntul Meu, fiindca mult popor am în aceasta cetate, care va crede în Mine, iar Eu sînt cu tine si nimeni nu va putea sa-ti faca tie rau.* Sfîntul Pavel a petrecut în Corint un an si sase luni învatînd pe elini si pe iudei Cuvîntul lui Dumnezeu. Multi, crezînd, s-au botezat; asemenea si Crisp, mai marele soborului, crezînd cu toata casa sa, s-a botezat. Iar unii iudei potrivnici, pornind cu un suflet asupra lui Pavel, l-au dus la judecata, la antipatul Galion, care era fratele filosofului Seneca. Dar acela n-a voit sa-l judece pe Pavel, zicînd: *De ar fi facut vreun lucru rau, l-as fi judecat, dar fiindca întrebarea voastra este pentru cuvinte si pentru legea voastra, nu voiesc sa va fiu judecator.* Si i-a gonit pe ei afara din divan.

Dupa aceasta, Sfîntul Pavel, petrecînd acolo înca cîteva zile si pe frati sarutîndu-i, a plecat în Siria cu cei ce erau cu dînsul si-i urmau lui: Acvila si Priscila. Deci, a sosit în Efes, unde, propovaduind cuvîntul Domnului, multe minuni facea Sfîntul Apostol Pavel, pentru ca nu numai mîinile lui erau facatoare de minuni, tamaduind toate neputintele prin atingere, dar si basmalele lui si mahrama capului, cea adaptata cu sudorile trupului sau, avea aceeasi putere de facere de minuni. Acelea, fiind puse pe cei bolnavi, îndata îi tamadua si gonea din ei duhurile cele viclene. Aceasta vazînd unii dintre iudei rataciti si fermecatori, au îndraznit a chema numele Domnului Iisus asupra celor îndraciti, zicînd: *Ne juram pe voi cu Iisus, pe Care*

Pavel Îl propovaduieste! Iar duhul cel viclean a raspuns: *Pe Iisus îl stiu si pe Pavel îl cunosc, dar voi cine sînteti?*

Deci, sarind spre ei omul în care era duhul cel viclean, i-a biruit si, întarindu-se contra lor, îi batea si-i ranea, încît abia scapara goi din mîinile îndracitului. S-a aflat aceasta în tot Efesul, încît si în evrei si în elini a cazut o frica mare peste toti si se marea numele Domnului Iisus. Multi au crezut în El si chiar vrajitorii, care erau în cetate, au primit sfînta credinta. Si-au adunat cartile lor cele vrajitoresti si, numarînd pretul lor, au aflat cinci arginti, adica cincizeci de mii de bani, si si-au ars cartile înaintea tuturor. Astfel, crestea si se întarea cuvîntul Domnului. Pavel dorea sa mearga la Ierusalim si zicea: "Fiind eu în Ierusalim, se cade mie sa vad si Roma".

Cînd s-a ridicat tulburare în Efes, de slujitorii capistei Artemisei, Sfîntul Pavel, dupa zabovirea lui acolo timp de trei ani, a plecat în Macedonia. De acolo a venit la Troa, unde a petrecut sapte zile. Aici, într-o zi de Duminica, s-au adunat ucenicii sa frînga pîne si s-a facut catre dînsii vorbire lunga, pentru ca a doua zi voia sa iasa de acolo. Astfel, a lungit cuvîntul pîna la miezul noptii, arzînd multe lumînari în foisorul acela. Atunci un tînar, anume Eutihie, sezînd la fereastra, se îngreuiase tare de somn si a cazut jos din casa de sus, de la rîndul al treilea, si l-au luat mort.

Pogorîndu-se Pavel, a cazut peste el si, cuprînzîndu-l, a zis: "Nu va tînguiti, ca sufletul lui este în el!" Si iarasi s-a suit Pavel în foisor si a adus pe tînar viu, mîngîindu-se mult. Sfîntul Pavel, vorbind pîna la ziua si, sarutînd pe toti credinciosii, a plecat de acolo. Venind în Milet, a trimis la Efes ca sa cheme la dînsul preotii bisericesci, pentru ca nu voia sa se duca singur acolo, ca sa nu zaboveasca, deoarece se sîrguia sa fie în Ierusalim.

Venind din Efes duhovniceasca rînduiala, apostolul i-a învatat, zicînd: *Luati aminte de voi si de turma voastra, în care Duhul Sfînt v-a pus episcopi, ca sa pasteti Biserica Domnului, pe care a cîstigmat-o cu scump singele Sau.* Si le-a poruncit pentru eretici, care, dupa ducerea lui, aveau sa intre la ei ca lupi rai. El le-a mai spus si scopul calatoriei sale, zicînd: *Eu, cel legat cu Duhul, voi merge în Ierusalim, nestiind de cele ce va fi sa mi se întîmple în el. Îmi graieste Duhul Sfînt ca ma asteapta în Ierusalim legaturi si chinuri. Mie nu-mi este nici o grija de acestea, nici nu am sufletul meu necurat. Ma silesesc numai sa-mi savîrsesc alergarea mea cu bucurie si slujba pe care am luat-o de la Dumnezeu sa o împlinesc.* Apoi a zis catre ei: *Eu stiu aceasta, ca voi toti nu veti mai vedea fata mea.*

Atunci toti au plîns si, cazînd pe grumazii lui Pavel, îl sarutau, mîhnindu-se mai ales pentru cuvîntul care le-au zis ca de acum nu vor mai vedea fata lui. Deci, au petrecut pe Sfîntul Apostol pîna la corabie. Iar el, dîndu-le cea mai de pe urma sarutare, a luat calea marii. Trecînd prin multe cetati si tari care erau pe lînga mare si prin insule si pretutindeni cercetînd pe credinciosi si întarindu-i, a sosit la Ptolemaida si a mers în Cezareea, gazduind în casa Sfîntului Apostol Filip, care era unul din cei sapte diaconi. Atunci a venit la Sfîntul Pavel un prooroc, anume Agav si, luînd brîul lui, si-a legat mîinile si picioarele, zicînd: *Asa graieste Sfîntul Duh, ca pe barbatul a carui brîu este acesta, asa îl vor lega iudeii si-l vor da în mîinile neamurilor!* Auzind fratii aceasta, au rugat cu lacrimi pe Pavel sa nu se duca în Ierusalim. Sfîntul Pavel a raspuns catre ei: *Ce faceti plîngînd si zdrobindu-mi inima? Pentru ca eu nu numai ca voiesc a fi legat, dar sînt gata a muri în Ierusalim pentru numele Domnului Hristos.* Iar fratii au tacut, zicînd: *Voia Domnului sa fie!*

Dupa aceasta, Sfîntul Apostol Pavel s-a suit în Ierusalim cu ucenicii sai, între care era si Trofin Efeseanul, care se întorsese din elini la crestini si cu dragoste a fost primit Pavel de Sfîntul Apostol Iacov, fratele Domnului si de toate Bisericile credinciosilor. În vremea aceea au venit din Asia în Ierusalim la praznic, iudeii care erau potrivnici lui Pavel si care pretutindeni în Asia ridicasera clevetiri contra lui. Vazînd aceia pe Pavel în cetate umbliînd cu Trofin Efeseanul, au spus de el arhierilor iudei, carturarilor si batrînilor, cum ca Pavel strica legea lui Moise, neporuncind sa se taie împrejur si pretutindenea propovaduieste pe Iisus cel rastignit. Si întarind pe toti asupra lui Pavel, doreau sa-l prinda. Deci, cînd acei iudei din Asia au vazut pe Sfîntul Pavel la praznic în biserica lui Solomon, îndata au pornit clevetire contra lui prin tot poporul si, repezindu-se, au pus mîinile pe el, strigînd: "Barbati israiliteni, ajutati! Acesta este omul care graieste hule asupra poporului, asupra Legii si asupra acestui loc. El a bagat pîna si elinii în biserica, spurcînd acest sfînt loc". Ei au crezut ca si pe Trofin l-a bagat Pavel în biserica. Deci, s-a pornit toata cetatea contra Sfîntului Apostol Pavel si, prinzîndu-l, îl trageau afara din biserica. Îndata s-au închis usile si voiau sa-l ucida; dar nu în biserica, pentru ca sa nu se spurce acel loc sfînt.

În vremea aceea, s-a înstiintat comandantul ostirii ce pazea cetatea, cum ca tot Ierusalimul s-a tulburat. Acela, luînd îndata ostasi si sutasi, au alergat la biserica. Vazîndu-l poporul, a încetat a-l mai bate pe Pavel. Iar comandantul, prinzîndu-l, a poruncit sa-l lege cu doua lanturi de fier si l-a întrebat cine este si ce rau a facut. Iar poporul striga: "sa-l ucida pe Pavel!"

El, neputînd sa înțeleaga pricina gîlcevii din pricina poporului care facea galagie, a poruncit sa-l duca în ceata ostaseasca. Multimea poporului urma ceata ostasilor, strigînd sa se ucida Pavel. Fiind pe un loc înalt

care avea trepte, Pavel s-a rugat de comandant sa-l lase sa graiasca catre popor ceva. Deci, comandantul i-a dat voie. Pavel, întorcându-se spre popor si stînd pe pietre a strigat catre ei în limba evreiasca: "Barbati, frati si parinti, ascultati raspunsul meu catre voi". Si a început a le spune de rîvna de mai înainte dupa Legea lui Moise, cum a mers în Damasc, cum a stralucit o lumina cereasca si cum a vazut pe Domnul trimitîndu-l la neamuri!

Poporul, nevoind ca mai mult sa-i asculte cuvintele lui, si-a ridicat glasul catre comandantul ostirii: "Ia de pe pamînt pe unul ca acesta, pentru ca nu i se cade sa traiasca!" Strigînd acestea, își aruncau hainele, facînd praf în vazduh de mînie si voind sa-l ucida pe Pavel. Iar comandantul a poruncit sa-l duca în ceata, vrînd sa-l cerceteze cu batai ca sa înțeleaga, pentru care pricina poporul striga contra lui. Si, întinzînd pe Pavel cu funii sa-l bata un sutas, Pavel a zis catre el: "Va este îngaduit sa bateti pe un roman nejudecat?" Apropiindu-se de comandant, i-a zis: "Vezi, ce vrei sa faci? Omul acesta este roman!" Atunci comandantul, apropiindu-se de el, l-a întrebat: "Roman esti tu?" Iar el a zis: "Da". Si a zis comandantul: "Eu cu mult pret am cîstigat numirea acestei vietii. Si îndata l-a scos din lanturi. A doua zi, comandantul a poruncit sa vina arhieriei si tot soborul lor; si a pus înaintea lor pe Sfîntul Pavel. Acesta, cautînd spre sobor, a zis: "Barbati frati, eu cu toata bunastinta am vietuit înaintea lui Dumnezeu pîna în ziua de azi".

Atunci arhierul Anania a poruncit celor ce stătea înaintea lui, sa-l bata peste gura. Iar Pavel i-a zis lui: "Te va bate pe tine Dumnezeu, perete varuit, pentru ca vrei sa ma judeci dupa Lege, calcînd legea si poruncind sa ma bata fara vina!"

Sfîntul Pavel, cunoscînd ca în soborul acela, o parte sînt saduchei, iar alta parte farisei, a strigat în adunare, zicînd: "Barbati, frati, eu sînt fariseu, fiu de fariseu si pentru nadejdea si învierea mortilor primesc judecata". Zicînd el acestea, s-a facut cearta între saduchei si farisei si s-a despartit poporul, pentru ca saduchei ziceau ca nu este învierea mortilor, nici înger, nici duh, iar fariseii marturisesc ca sînt acestea. Atunci s-a facut strigare mare, pentru ca fariseii ziceau: "Nici un rau nu aflam în omul acesta". Saduchei ziceau dimpotriva si din aceasta pricina se facuse mare cearta. Comandantul ostasilor, temîndu-se ca Pavel sa nu fie omorît de dînsii, a poruncit ostasilor sa-l scoata din mijlocul lor si sa-l duca în ceata.

Deci, sosind noaptea, Domnul S-a aratat Sfîntului Pavel si i-a zis: *Îndrazneste, Pavele, ca precum M-ai marturisit pe Mine în Ierusalim, tot asa se cade sa Ma marturisesti si în Roma!* Apoi, facîndu-se ziua, unii dintre iudei facînd sfat, s-au jurat între ei: sa nu manînce, nici sa bea, pîna ce nu vor omorî pe Pavel. Ei erau mai mult de patruzeci de barbati. Deci, de acest lucru înstiintîndu-se comandantul, a trimis pe Pavel cu multi ostasi înarmati în Cezareea la ighemonul Felix. Arhieriei cei batrîni, aflînd de aceea, s-au dus si ei în Cezareea, unde pîrau pe Pavel la ighemon. Si, întrebîndu-se cu dînsul înaintea ighemonului, îi cereau moartea lui. Dar n-au sporit nimic, pentru ca nici o vina de moarte n-au aflat într-însul. Dar ighemonul, ca sa faca pe placul iudeilor, tine pe Pavel în legaturi.

Dupa trecerea a doi ani, Felix ighemonul a plecat de la stapînirea ighemoniei si în locul lui a venit un alt ighemon, Festus. Pe acela îl rugau arhieriei ca sa-l trimita pe Pavel în Ierusalim. Si aceasta o faceau iudeii vrînd ca sa ucida pe apostolul lui Hristos pe drum. Festus a întrebat pe Pavel, daca voieste sa mearga în Ierusalim la judecata. Acesta i-a raspuns: "Eu stau aici la judecata Cezarului, de la care mi se cade sa primesc judecata. De am facut ceva vrednic de moarte, nu ma lepad de ea, iar de nu se afla nimic asupra mea din cele ce graiesc iudeii, apoi nimeni nu poate sa ma dea pe mine lor, pentru ca sînt cetatean roman!"

Atunci ighemonul Festus, sfatuindu-se cu sfetnicii sai, a zis catre Pavel: "Pe Cezarul l-ai pomenit, la Cezar te vei duce!" Deci, dupa cîteva zile, împaratul Agripa, venind în Cezareea ca sa cerceteze pe Festus si aflînd despre Pavel, a voit ca sa-l vada pe el. Cînd Pavel a fost dus înaintea împaratului Agripa si a ighemonului Festus, el le-a vorbit despre Domnul Hristos si despre marea sa credinta. Atunci împaratul Agripa a zis catre dînsul: "Putin de nu m-ai convins si pe mine, ca sa fiu si eu crestin!" Iar Pavel a zis: *Eu m-as fi rugat lui Dumnezeu, ca si întru putin si întru mult, nu numai tu, ci toti cei ce ma aud astazi, sa fie într-acest chip, precum sînt eu, însa afara de legaturile acestea!*

Acestea zicîndu-le el, împaratul, ighemonul si toti ceilalti sculîndu-se, s-au aplecat unul catre altul, zicînd: *Omul acesta n-a facut nimic vrednic de moarte si de legaturi.* Iar Agripa a zis lui Festus: "Omul acesta ar fi putut fi liber, de n-ar fi numit pe Cezarul. Acum l-au judecat pe el ca sa-l trimita la Cezarul, dîndu-l cu alti ostasi legati unui sutas, anume Iuliu din ostile sevastienesti". Acela, luînd pe cei legati împreuna cu Pavel, i-a dus pe ei în corabie si au plecat.

Mergînd ei pe mare, nu fara de primejdie le-a fost calea, din cauza vînturilor celor potrivnice. Deci, cînd au ajuns pîna la Creta si au mers la un loc, care se numea "Limanuri Bune", Sfîntul Pavel, vazînd de mai înainte cele ce aveau sa fie, îi sfatuia pe ei sa ramîna acolo cu corabia. Dar sutasul asculta mai mult pe cîrmaci, decît pe Pavel. Cînd erau în mijlocul noianului, a suflat un vînt puternic cu vifor, care a ridicat valuri foarte mari si era atîta ceata, încît paisprezece zile nu s-a vazut ziua cu soarele, nici noaptea cu stelele, nestiind în ce loc sînt. Deci, fiind purtati de valuri si deznadajduindu-se, n-au mîncat în zilele

acelea, așteptînd cu totii moartea, pentru ca erau în corabie ca la doua sute saptezeci si sase de suflete.

Dar Pavel, stînd în mijlocul lor, îi mîngîia, zicîndu-le: "O, barbatilor, mai bine era sa ma fi ascultat pe mine, ca sa nu iesiti din Creta; însa ma rog sa fiti cu buna nadejde, pentru ca nici unul din voi nu va pieri, decît numai corabia, de vreme ce asta-noapte îngerul Dumnezeului meu mi-a stat înaintea, zicîndu-mi: *Nu te teme, Pavele, ca se cade tie sa stai înaintea Cezarului. Iata, Dumnezeu ti-a daruit pe toti cîti sînt cu tine! De aceea îndrazniti, barbatilor, ca eu cred lui Dumnezeu ca asa va fi.* Atunci Pavel ruga pe toti ca sa primeasca hrana, zicîndu-le: *Nu va temeti, ca nici unuia dintre voi nu-i va cadea nici un fir de par din cap.*

Acestea zicîndu-le si luînd pîinea, a multumit lui Dumnezeu înaintea tuturor si, rupînd-o, a început a mîncea. Apoi, toti facîndu-se cu buna nadejde au început a mîncea, primind hrana. Dupa ce s-a facut ziua, au vazut pamîntul, dar nu cunosteau în ce tara este si a îndreptat corabia spre mal. Dar fiind aproape de mal, un loc între doua maluri, corabia s-a înfipt în nisip cu partea dinainte, iar parte dinapoi se rupea de furia valurilor. Atunci ostasii s-au sfatuit între dînsii sa omoare pe cei legati, ca nu cumva sa scape cineva întotînd. Iar sutasul, vrînd sa fereasca pe Sfîntul Pavel, l-a oprit pe el; iar la ceilalti le-a poruncit sa înoate, care cum vor putea si sarînd în apa sa iasa la mal. Ceilalti care îl priveau, au început si ei a înota, unii pe scînduri, iar altii pe ce apucau din corabie, asa ca toti au ajuns sanatosi la pamînt, scapînd din mare.

Atunci ei au cunoscut ca insula aceea se cheama Malta, iar locuitorii, fiind barbari, nu le-au facut lor nici o mila. Deci, aprinzînd ei un foc, din cauza ploii si a frigului ce era atunci, ca cei udati de apa sa se încalzeasca, Sfîntul Pavel a adunat o multime de uscaturi si, punîndu-le pe foc, o vipera iesind din caldura, s-a agatat de mîna lui, stînd atîrnata. Barbarii, daca au vazut vipera atîrnata de mîna Sfîntului Pavel, ziceau între dînsii: *Cu adevarat, ucigas este acesta, deoarece izbavindu-se de mare, judecata lui Dumnezeu nu l-a lasat sa traiasca.* Dar Sfîntul Pavel, scuturînd vipera pe foc, nici un rau nu a patimit. Iar aceia așteptau sa se aprinda de veninul sarpelui si sa cada mort. Așteptînd ei mult si nevazînd nici un lucru de acesta, si-au schimbat socoteala, zicînd ca acela este de la Dumnezeu.

Deci, mai marele insulei aceleia, cu numele Publius, primind în casa sa pe toti cîti iesisera din mare, i-a ospatat cu dragoste. El avea pe tatal sau patimind de friguri si de idropica, zacînd pe patul durerii. Atunci Pavel, intrînd la el, s-a rugat Domnului si punînd mîinile pe cel bolnav, l-a tamaduit. Aceasta facînd, toti neputinciosii din insula aceea, veneau la el si se tamaduiau. Dupa ce au trecut trei luni, plecînd cu alta corabie, au ajuns la Siracuza si de acolo în Regium, apoi în Puteoli, si dupa aceasta au ajuns în Roma. Cînd fratii din Roma au aflat de venirea lui Pavel, toti au iesit într-o întîmpinare a lui, pîna la Forul lui Apius si pîna la cele trei Taverne. Pavel, vazîndu-i, s-a mîngîiat cu duhul si a multumit lui Dumnezeu. Atunci sutasul, care adusese din Ierusalim la Roma pe cei legati, i-a dat voievodului. Acela i-a poruncit lui Pavel sa petreaca deosebit si a poruncit unui ostas sa-l pazeasca. Deci, Pavel a petrecut în Roma doi ani, primind pe toti care veneau la dînsul si carora cu îndrazneala si fara temere le propovadua Împaratia lui Dumnezeu si îi învata cele despre Domnul nostru Iisus Hristos.

Cele spuse pîna aici despre viata si ostenelile lui Pavel sînt luate din Faptele Apostolilor, scrise de Sfîntul Luca. Iar despre celelalte patimiri ale lui, el singur le spune în scrisoarea sa catre Corinteni, scriind astfel: *În osteneli am fost de multe ori, în batai cu asprime, în temnita peste masura si în primejdie de moarte adeseori. Am luat de la iudei de cinci ori cîte 40 de lovituri fara una. Am fost batut cu toiege de trei ori; odata am fost împroscat cu pietre, corabia s-a sfarîmat cu mine de trei ori, stînd o zi si o noapte în adîncul marii. Am fost de multe ori si în calatorie, caci precum a masurat lungimea si largimea pamîntului cu umblarea si marea cu înotarea, tot asa am stiut si înaltimea cerului, fiind rapit pîna la al treilea cer, pentru ca Domnul, mîngîind pe apostolul Sau în ostenelile cele suferite cu multe dureri, pentru numele Lui cel sfînt, i-a descoperit bunatatile ceresti, pe care ochiul nu le-a vazut si urechea nu le-a auzit; cuvinte negraite, pe care nu este liber omului a le grai.*

Dar cum s-a savîrsit acest sfînt apostol si celelalte nevointe si alergari ale sale, povesteste Evsevie Pamfil, episcopul Cezareii Palestinei, scriitorul istoriei bisericesti. Acesta zice ca, dupa ce Sfîntul Pavel a stat doi ani legat în Roma, a fost lasat liber ca un nevinovat. Dupa aceea el a mai propovaduit acolo cuvîntul lui Dumnezeu, cum si prin alte tari ale Apusului. Sfîntul Simeon Metafrast scrie ca dupa ce Apostolul Pavel a scapat de legaturile din Roma, ostenindu-se înca cîtiva ani în bunavestirea lui Hristos, a iesit din Roma si a trecut în Spania, Galia si în toata Italia, stralucindu-i pe toti cu lumina credintei si întorcîndu-i la Hristos de la înselaciunea diavoleasca. Pe cînd era în Spania, o femeie oarecare bogata si de bun neam, auzind de propovaduirea apostolului despre Hristos, dorea ca sa-l vada. Deci a îndemnat pe barbatul sau, Prov, sa roage pe Sfîntul Apostol Pavel sa vina în casa lor, ca sa-l ospateze cu dragoste. Sfîntul Apostol intrînd în casa lor, femeia l-a privit în fata si a vazut pe fruntea lui scris cu slove de aur aceste cuvinte: "Pavel, Apostolul lui Hristos!"

Vazînd femeia ceea ce nimeni nu putea sa vada, a cazut la picioarele apostolului cu bucurie si cu frica, marturisind ca Hristos este adevaratul Dumnezeu, si a cerut Sfîntul Botez. Deci, a primit mai întîi botezul femeia aceea, care se numea Xantipi, apoi barbatul ei Prov si dupa aceea toata casa lor. Asemenea a primit botezul si Filotei, mai marele cetatii si multi altii. Apoi, strabatînd el prin toate partile Apusului, i-a

luminat pe toti cu lumina sfintei credinte.

Sfântul Apostol Pavel, vazînd mai înainte sfîrsitul sau cel mucenicesc s-a întors în Roma si a scris Sfîntului Timotei, ucenicul sau, acestea: *Vremea ducerii mele a sosit si acum ma jertfesc. Eu m-am nevoit cu buna credinta, alergarea am savîrsit si credinta am pazit; deci, de acum mi se pastreaza cununa dreptatii, pe care mi-o va da Domnul în ziua aceea.*

Despre vremea patimirii Sfîntului Apostol Pavel, istoricii bisericesci nu scriu toti într-un fel. Nichifor Calist, în cartea a doua a istoriei sale, cap. 36, scrie ca Sfîntul Apostol Pavel a patimit pentru Simon vrajitorul în acelasi an si în aceeași zi cu Sfîntul Apostol Petru, ajutînd lui Petru ca sa-l biruiasca pe Simon. Altii spun ca dupa moartea Sfîntului Petru, trecînd un an, Pavel a patimit tot în luna iunie în 29 de zile, zi în care Petru fusese rastignit cu un an mai înainte. Pricina patimirii Apostolului Pavel spun ca a fost aceasta: El, prin propovaduirea lui Hristos, îndemna pe fecioare si pe femei la viata cea înțeleapta. Însa nu se pare a fi nici o deosebire de aceea, caci se scrie în viata Sfîntului Petru, de catre Simeon Metafrast, ca, dupa pierzarea lui Simon vrajitorul, Sfîntul Petru n-a patimit îndata, ci dupa cîtiva ani. El a patimit si pentru cele doua femei iubite ale lui Nero, care crezusera în Hristos si le-a învatat a petrece în curatie. Dar, de vreme ce si Sfîntul Pavel a vietuit multi ani în Roma si în partile Apusului cele dimprejur, în aceeași vreme cînd traia si Sfîntul Petru, s-a putut întîmpla ca si Sfîntul Pavel sa fi ajutat Sfîntului Petru la lupta ce s-a dus contra lui Simon vrajitorul, în vremea petrecerii sale cea dintîi în Roma.

Venind a doua oara în Roma, slujea cu Sfîntul Petru la mîntuirea oamenilor, povatuind partea barbateasca si femeiasca la viata cea curata. Prin aceasta a pornit spre mînie pe cel necurat si spurcat cu viata, pe împaratul Nero, care, cautîndu-i pe amîndoi, i-a osîndit la moarte. Pe Petru, ca pe un strain, l-a dat spre rastignire; iar pe Pavel, ca pe un cetatean roman, pe care nu se cadea sa-l omoare cu moarte necinstita, l-a osîndit la taiere cu sabia. Aceasta desi nu s-a întîmplat într-un an, însa în aceeași zi. Cînd s-a taiat cinstitul cap al Sfîntului Apostol Pavel, a curs din rani sînge si lapte. Iar credinciosii, luînd sfîntul lui trup, l-au pus la un loc cu al Sfîntului Petru.

Astfel s-a sfîrsit vasul lui Hristos cel ales, învatorul neamurilor, propovaduatorul a toata lumea, vazatorul cerestilor înaltimi si al frumusetilor Raiului, privelistea si mirarea îngerilor si a oamenilor, marele nevoitor si patimitor, care a purtat pe trupul sau ranile Domnului, Sfîntul si marele Apostol Pavel. A doua oara, desi fara de trup, s-a înaltat pîna la al treilea cer si a stat înaintea luminii cele întreite, împreuna cu prietenul si ostenitorul sau, cu Sfîntul marele Apostol Petru, trecînd de la Biserica care se lupta, la Biserica cea biruitoare, care praznuieste în glasul bucuriei si al marturisirii sunetului ce praznuieste. Ei slavesc pe Tatal si pe Fiul si pe Sfîntul Duh, pe Unul Dumnezeu în Treime, Caruia si de la noi pacatosii sa-I fie cinste, slava, închinaciune si multumire, acum si pururea si în vecii vecilor. **Amin.**